

ОПШТИНА ДЕМИР КАПИЈА
ОДЕЛЕНИЕ ЗА ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА 2012 ГОДИНА

Опис на програмата

Програмата за работа на одделението за Локален Економски Развој претставува опис на работни активности на одделението. Програмата разработува активности на Одделението за ЛЕР кои се насочени кон подобрување на локалната, регионалната, економска и социјална кохезија. Одделението за ЛЕР најголемо внимание и труд ќе вложи во изготвување на апликации по објавени конкурси на Меѓународни програми, донатори и институции кои делуваат на територијата на Р. Македонија. Со посебно внимание ќе се следат повиците од предпристапната помош – IPA програмата, што ќе значи подготвување на развојни проекти и нивно аплицирање од различни области. За реализација на програмата и буџетот, Локалната самоуправа ќе обезбеди средства од буџетот на Општината, проекти, донации, приватно-јавно партнерство и др. средства согласно Законите на РМ.

За остварување на овие генерални цели одделението за ЛЕР ќе ги преземе следниве активности:

1. Програма Форуми во Заедницата

Целта на програмата е активно учество на граѓаните во донесувањето на одлуки во Локалната Власт. Програмата се спроведува заедно со Швајцарската развојна агенција (SDC) и започна да се спроведува од септември 2011 и ќе заврши септември 2012.

Вкупен буџет на програмата:	4.800.000,00 денари.
Учество на општината:	2.400.000,00 денари.
Учество на донаторот:	2.400.000,00 денари.

Оваа програма е одобрена.

2. Програма IPA –Компонента 5 (Рурален развој)

Целта на програмата е асвалтирање на 1км локален пат с. Челевец – с. Корешница, се со цел за подобрување на животот на населението и развој на руралните средини.

Вкупен буџет на програмата:	5.075.947,00 денари.
Учество на општината:	1.522.784,10 денари.
Учество на програмата:	3.553.162,90 денари.

Оваа програма е аплицирана и ќе се реализира ако се одобри, односно доколку се добијат средства од програмата.

3. Програма развој на Туризам и одржлив развој

- **Реконструкција и опремување на тренинг центар за туризам и вмрежување „ЦЕНЕТ,, и отварање Фондација за негово управување**

Со отварањето на центарот за едукација и вмрежување во туризмот „ЦЕНЕТ,, се создаваат услови за развој на човекови ресурси, како еден од основните предуслови за развој.

Проект од IPA програмата за прекугранична соработка, кој стартува од Јануари 2012 и завршува Март 2013 година.

Средства од донатор :	14.637.000,00 денари
Средства од Министерство за локална самоуправа:	1.722.000,00 денари
Средства од буџет на Општина Демир Капија	861.000,00 денари

Проектот е одобрен.

4. Стратегија за одржливиот развој и развој на туризмот во Општина Д. Капија

Заради плански развој на туризмот неопходно е да се изработи стратегија со која ќе се утврди конкурентноста на Општината во однос на другите општини, слабите и силните страни, ресурсите и можностите за развој. Исто така ќе можат да се дефинираат конкретни цели во соработка со локалното население и локалниот бизнис сектор, но и ќе се отворат можности за привлекување на инвеститори. За изработка на стратегијата сметаме дека се потребни 600.000 денари но бидејќи буџетот на општината е мал, дел од средствата ќе се обезбедат од донатори.

Средства од донатор : 400.000 денари

Средства од буџет на Општина Демир Капија 200.000 денари

Предуслови за исполнување: Обезбедени средства од донатори.

5. Креирање на база на податоци

За планирање на било какви проекти, од било која област, не само од туризмот неопходно е општината да има база на податоци како од природните, бизнис но и човечки ресурси, која редовно ќе се обновува. Дел од оваа база ќе биде изработена преку проектот „ЦЕНЕТ“ но ќе мора да се издвојат минимални средства за инкорпорирање на податоците кои не се во областа на која работи проектот.

Средства од буџет на Општина Демир Капија 20.000,00 денари

6. Создавање на здружение на стари занаети

Заради создавање на услови за самовработување, едукација на населението и зачувување на културното наследство, неопходно е да се формира Здружение на стари занаети. Преку ова здружение сите заинтересирани од општина Демир Капија ќе имаат можност да се едуцираат, промовираат и го продаваат својот производ на туристите, надвор од општината, како во Р. Македонија така и во странство.

Истовремено ќе имаат можност за студиски патувања, размена на знаења и разни изложби.

Заради се горе наведеното, предлагаме општината да помогне во формирање на вакво здружение во делот на:

- регистрација на здружението;

- едукација на лицата кои ќе раководат со ова здружение (општината ќе постави свој вработен во УО на здружението заради надзор), и во делот на промоцијата на производите.

Средства од донатор : 30.000,00 денари.

Средства од буџет на Општина Демир Капија : 60.000,00 денари.

7. Културни настани кои ќе го привлечат вниманието на туристите од Македонија, но и меѓународното внимание и кои ќе не промовираат.

- **Организирање на настанот Св. Трифун и уште 1 манифестација.**

Со добро осмислена манифестација и добра промоција на истата, можно е да се привлечат голем број на туристи како од земјава така и од странство. Но покрај директниот прилив на средства во општината, во исто време се прави и нејзина промоција и станува привлечна за инвеститорите.

Заради ова, покрај Манифестацијата Недела на традицијата Св.Трифун која доби награда за најдобро организирана манифестација во 2011 год. од страна на Министерство за економија потребна е барем уште една манифестација во друг период од годината.

Средства од донатори и спонзори 1.200.000,00 денари

Средства од буџет на Општина Демир Капија

800.000,00 денари

8. Изработка на брошури и мапи за Општина Демир Капија

Промоцијата на општина Демир Капија е невозможна без постоење на промотивен материјал. Било при доаѓање на гости, било при патување некаде или било каков настап на Локалната самоуправа, неопходни се брошури, флаери и мапи за истата.

Средства од донатори и спонзори

90.000,00 денари

Средства од буџет на Општина Демир Капија

60.000,00 денари

9. Изработка на апликации за разни проекти во склоп на развој на туризмот

Во текот на годината има разни конкурси од разни донатори но и од Министерства како што се:

- инвестиции во патна инфраструктура за поврзување на селата со културни знаменитости и локалитети од значење за селската популација;
- инвестиции за изградба и/или реконструкција на селски улици;
- инвестиции за изградба и/или реконструкција на плоштади, зелени површини и/или шеталишта во рурални средини до 15.000 жители;
- одбележување и унапредување на шумски и велосипедски патеки;
- уредување на излетнички места во рурални средини;
- одбележување на културни и природни знаменитости во рурални средини;
- креирање на други туристички атракции, проширување на Музејот на виното, промоција и сл.

При изработката на вакви проекти може да се јави потреба од ангажирање на консултанти со специфично знаење во одредена област.

Средства од буџет на Општина Демир Капија 300.000,00

10. Организираны настапы на саемы и манифестации, меѓународна соработка

Со цел промоција на општината, привлекување на туристи и потенцијални инвеститори се предлага настап на општина Демир Капија на еден саем по избор на советот на општината и превземање на мерки за воспоставување на меѓународни контакти и соработка. Потребни се повеќекратни патувања и присуство на разни манифестации и саемы како и други активности каде што е можно да се воспостават овие контакти кои ќе бидат од корист на општината, не само во развојот на туризмот туку и во другите сфери на развој.

Средства од донатори: 60.000 денари

Средства од буџет на Општина Демир Капија: 60.000 денари

11. Соработка со Министерства и Агенцијата за промоција и подршка на туризмот на Р. Македонија за квалитетно презентирање на туристичката понуда на општината.

Промоција на туристичките потенцијали на Општина Демир Капија пред групи на новинари и туроператори

Под оваа соработка се подразбира потпишување на меморандум, пречек на делегации кои доаѓаат преку Министерствата или Агенцијата со цел за посета на Демир Капија и нејзина промоција.

Средства од буџет на Општина Демир Капија 60.000,00 денари

12. Туристичко уредување на пештерите Бела Вода и Горни Змејовец

Целта на оваа програма е туристичко уредување на гореспоменатите пештери се со цел развој на туризмот и општина Демир Капија. Оваа програма ќе се одвива во повеќе фази со што во 2012 ќе пристапиме кон прва фаза а тоа е изработка на техничка документација и добивање на одобрение за градба.

Буџет за спроведување на прва фаза изнесува: 300.000 денари

Средствата ќе се обезбедат од буџетот на општина Демир Капија.

13. Промоција, заштита и развивање на природните туристички потенцијали во ВПР, преку уредување и одбележување на патеките за планинарење.

Целта на овој проект е уредување и одбележување на патеки во општина Демир Капија се со цел развој на туризмот. Со овој проект ќе се уредат следниве патеки:

14. Патека Демир Капија – Локалитет Рамниште – врв Краставец – пештера Г. Змејовец – до Демир Капија. Должина 6км, 3 часа.
15. Патека Демир Капија – низ клисурата по живописниот тек на Иберличка река – до нејзиниот извор низ селата Иберлија и Челевец и искачување на планината Серта. Должина 8км, 4 часа.
16. Кружна патека од подножјето до врвовите на карпите во клисурата врз тунелите во близина на Демир Капија. Должина 3км, 1 час.

Потребниот буџет за реализација на проектот ќе го обезбеди Центарот за развој на ВПР.

14. Поддршка за формирање на Регионална мрежа за маркетинг и промоција на туризмот во ВПР и креирање на туристички веб портал со календар на настани.

Проектот ќе го претстави целокупниот туристички потенцијал на ВПР а воедно ќе поддржува и работилници со луѓе од угостителски дејности, гастрономија, манифестации со цел индетификација на типичното и традиционалното за регионот и создавање на промотивен материјал за ВПР.

Потребниот буџет ќе се обезбеди од Центарот за развој на ВПР.

15. Програма збратимување со Општини од ЕУ и регионот од програмата Европа за Граѓаните (Action 1 - Measure 1.1: Town Twinning Citizens Meetings)

Целта на оваа програма е вмрежување на општина Демир Капија во Европското семејство, се со цел промовирање и развој на општината. Со одлука на совет ќе се одлучи со која општина ќе се збратимува.

Мерката 1.1 предвидува комплетно кофинансирање на проектот со што не е потребна контрибуција од општината.

Буџет за спроведување на програмата: 615.000,00 денари

Програмата ќе се реализира доколку се одобрат средства.

16. Програма Физибилити студија за утврдување на потенцијалите на Вардарски плански регион за искористување на обновливи извори на енергија

Целта на оваа програма е изработка на физибилити студија за обновливи извори на енергија во вардарски регион со цел искористување на ветерот, водата, биомасата и геотермалната вода. Физибилити студијата ќе се изработи со помош на еминентни стручњаци од областа на обновливите извори на енергија на „Институтот за обновливива енергетика“ при Академијата на науки на Р. Украина од Киев.

Буџетот за изработка на студијата е обезбеден од центарот за развој на Вардарски плански регион.

17. Програма за изработка на елаборат за испитување на потенцијалот за геотермална вода во Демир Капија

Оваа програма има за цел да се направи првично испитување за геотермалниот потенцијал на општина Демир Капија со прецизно утврдена финансиска конструкција за извршување на бушотини.

Вкупен буџет за реализација:	300.000,00 денари
Средста од донатори:	150.000.00 денари
Средства од буџет на Општина Демир капија	150.000.00 денари

Програмата ќе се релизира доколку се обезбедат средства од донатори.

18. Програма промена на постојното осветлување со сијалици за енергетска ефикасност во училиштето во Демир Капија

Целта на овој проект е заштеда на енергија и средства во основното училиште во Демир Капија со промена на постоечкото осветлување со Флуо арматури со економични флуо цефки и електронски пригушници.

Вкупен буџет на проектот е : 406.604.40 денари

Средствата ќе се обезбедат од Центарот за развој.

19. Програма за зајакнување на капацитетите за регионално управување со отпад и формирање на регионална мрежа за управување со отпад.

Со оваа програма ќе се зајакнат капацитетите на администрацијата на општината и Центарот за развој со цел: подготовка за воспоставување на систем за интегрирано управување со отпад во Вардарскиот регион.

Потребниот буџет ќе се обезбеди од Центарот за развој.

20. Програма за поддршка на ЕЛС за подобрување на енергетската ефикасност преку изработка на програми и акциони планови за енергетска ефикасност

Според новиот закон за енергетика „Службен весник на РМ, бр.16 од 10.02.2011г.“ општините добија нови овластувања и обврски во областа на енергетиката, енергетската ефикасност и обновливите извори за енергија. Оваа програма предвидува изработка на тригодишни програми за енергетска ефикасност и едногодишен акциски план за енергетска ефикасност за сите општини во Вардарски регион.

Средствата ќе се обезбедат од Центарот за развој.

21. Програма за изработка на Стратегии за локален економски развој на општините од ВПР и мониторинг и ажурирање на веќе постоечките

Програмата обезбедува поддршка на општините за изработка на Стратегии за ЛЕР и мониторинг со ажурирање на веќе постоечките.

Потребниот буџет ќе се обезбеди од Центарот за развој на ВПР.

22. Програма за Модернизација на предучилишното и училишното образование во руралните општини со програми од дрво и метал.

Целта на оваа програма е поставување на програма од дрво и метал во ЈОУ Детска градинка Демир Капија.

Потребниот буџет ќе го обезбеди Центарот за развој на ВПР.

23. Програма за уредување на езерце во крајбрежниот појас на река Бошава

Целта на оваа програма е довршување на уредувањето на деградираниот крајбрежен појас на река Бошава и уредување на езерцето со што комплетно ќе се заврши овој рекреативен појас.

Потребен буџет за реализација:	4.550.000,00 денари
Средства од буџет на Општина Демир капија:	682.500,00 денари
Средства од донатори:	3.867.500,00 денари

Програмата ќе се реализира доколку се обезбедат средства од донатори.

24. Програма за уредување на улица Наум Наумов

Целта на програмата е комплетно уредување и разеленување на улица Наум Наумов со должина од 800м. Под уредување се подразбира комплетно разеленување со трева и садници и вградување на систем за наводнување. Оваа улица преставува продолжение на главната улица Маршал Тито и води до Демиркапијската Клисура.

Потребни средства за реализација :	1.000.000,00 денари
Средства од буџет на Општина Демир Капија:	150.000,00 денари
Средства од институции и донатори:	850.000,00 денари

Програмата ќе се реализира ако се обезбедат средства од донатори.

25. Програма за развој на земјоделието во општина Демир Капија

- **Стратегија за развој на земјоделието и рурален развој**

Развојот на земјоделието заедно со развојот на туризмот се основа на економијата на општина Демир Капија. За оваа цел е неопходна изработка на стратегија за развој на земјоделието и руралниот развој. Бидејќи буџетот на општината е мал и нема доволно средства, за истите ќе се направат напори да се обезбедат од донатори, преку проект или преку спонзорства.

Вредност на стратегијата околу 600.000 денари
Предуслов за исполнување :обезбедени средства

- **Едукација на земјоделците од општина Демир Капија**

Едукацијата е неопходна за земјоделците заради стекнување на нови вештини и нови знаења како и справување со климатските промени кои влијаат на земјоделските производи. Поради тоа е неопходно засадување на нови сорти. Сето ова ќе се спроведе на следниот начин:

- Едукација на земјоделците за користење на Ипард средства;
- Едукација на земјоделците за заштита и одгледување на лозови насади;
- Едукација на земјоделците за климатските влијанија врз земјоделските производи и други слични теми.

Средства од донатори

120.000 денари

Средства од буџет на Општината

60.000 денари

ФИНАНСИСКА РАМКА НА ПРОГРАМАТА

Бр	Активност	причина	Сектор	Рок	Вредност за 2012година
1	Програма Форуми во Заедницата	активно учество на граѓаните во донесувањето на одлуки во Локалната Власт	Швајцарска развојна агенција (SDC) Општина Демир Капија	Септември 2012	2.400.000 ден. Донатор 2.400.000 ден. Општина Демир Капија
2	Програма IPA –Компонента 5 (Рурален развој)	Неасфалтиран локален пат Челевец- Корешница	Програма IPA Општина Демир Капија	2012	Донатор 3.553.162,90 денари Општина 1.522.784,10 денари.
3	Реконструкција и опремување на тренинг центар за туризам и вмрежување,,ЦЕНЕТ,,и отварање Фондација за негово управување	Зајакнување на човекови ресурси,и вмрежување со меѓународни и домашни субјекти во туризмот	Општина ИПА прекугранична соработка со Грција-Стопанска комора на Флорина	2012-Март 2013	17.220.000 денари Од кои 861.000 ден се од Општина Демир Капија, остатокот од Ипа
4	Стратегија за одржливиот развој и развој на туризмот во Општина Д.Капија	Дефинирање на туристички производ и креирање на 5 годишна стратегија за одржливиот развој и развој на туризмот во Општина ДК	ТВП Општина Демир Капија Донатори	2012/2013	600.000 денари
5	Изработка на база на податоци	Недоволни податоци	Општина	2012	Општина 20.000 денари
6	Создавање на здружение на стари занаети	Поттикнување на руралниот развој и самовработување	Општина Министерство за земјоделие Министерство за економија ТВП донатор	2012	90.000денари
7	Културни настани кои ќе го привлечат вниманието на туристите од Македонија,но и меѓународното внимание и кои ќе не промовираат Организирање на настани	Да се подобри свеста за Македонската културна привлечност и нејзината посетеност и да се зголеми бројот на туристи	ТВП Општини Министерство за економија Амбасада на САД програма за	2012	2.000.000 денари Во зависност од настаните и

	Св.Трифун, и уште 1 манифестација		култура, Министерство за култура Спонзори		обезбедени средства од буџетот и од донаторите
8	Изработка на брошури и мапи за Општината	Промоција	ТВП Општини Донатори спонзори	2012	150.000
9	Изработка на апликации за разни проекти во склоп на развој на туризмот	Апликации на различни проектни конкурси	Општина	2012	300.000 денари
10	Организираны настапы на саеми и манифестации, меѓународна соработка	Промоција на општината и привлекување на туристи и инвеститори	ТВП Министерство за економија Министерство за култура Стопанска комора за туризам Агенција за инвестиции	2012	120.000 денари
11	Соработка со Министерство и Агенцијата за промоција и поддршка на туризмот на Р. Македонија за квалитетно презентирање на туристичката понуда на општината. Промоција на туристичките потенцијали на Општина Демир Капија пред групи на новинари и туроператори	Зголемување на бројот на странски туристи во Општината, а со тоа и зголемување на девизниот прилив	ТВП АППТРМ Општина Министерства	2012	60.000 денари
12	Туристичко уредување на пештери Бела Вода и Горни Змејовец прва фаза	Непостоење на техничка документација	Општина	2012	300.000 ден
13	Промоција, заштита и развивање на природните туристички потенцијали во ВПР, преку уредување и одбележување на патеките за планинарење.	Неуредени патеки	Центар за развој на ВПР	2012	Средствата се обезбедени од центарот без учество на општината

14	Подршка за формирање на Регионална мрежа за маркетинг и промоција на туризмот во ВПР и креирање на туристички веб портал со календар на настани.	Развој на туризмот	Центар за развој на ВПР	2012	Средствата се обезбедени од центарот без учество на општината
15	Програма збратимување со Општини од ЕУ и регионот од програмата Европа за Граѓаните (Action 1 - Measure 1.1: Town Twinning Citizens Meetings)	Меѓународна соработка	Програма ЕУ	2012	615.000,00 денари од ЕУ програмата
16	Програма Физибилити студија за утврдување на потенцијалите на Вардарски плански регион за искористување на обновливи извори на енергија	Зголемување на искористеноста на обновливите извори на енергија	Центар за развој на ВПР	2012	Средствата се обезбедени од центарот без учество на општината
17	Програма за изработка на елаборат за испитување на потенцијалот за геотермална вода во Демир Капија	Зголемување на искористеноста на обновливите извори на енергија	Општина Донатор	2012	Општина 150.000 ден. Донатор 150.000 ден.
18	Програма промена на постојното осветлување со сијалици за енергетска ефикасност во училиштето во Демир Капија	Поголема енергетска ефикасност	Центар за развој на ВПР	2012	Средствата се обезбедени од центарот без учество на општината 406.604.40 денари
19	Програма за зајакнување на капацитетите за регионално управување со отпад и формирање на регионална мрежа за управување со отпад.	Зајакнување на капацитетите на администрацијата	Центар за развој на ВПР	2012	Средствата се обезбедени од центарот без учество на општината

20	Програма за подршка на ЕЛС за подобрување на енергетската ефикасност преку изработка на програми и акциони планови за енергетска ефикасност	Нова законска обврска	Центар за развој на ВПР	2012	Средствата се обезбедени од центарот без учество на општината
21	Програма за изработка на Стратегија за локален економски развој на општините од ВПР и мониторинг и ажурирање на веќе постоечките	Законска обврска	Центар за развој на ВПР	2012	Средствата се обезбедени од центарот без учество на општината
22	Програма за Модернизација на предучилишното и училишното образование во руралните општини со програми од дрво и метал	Подобрување на образованието	Центар за развој на ВПР	2012	Средствата се обезбедени од центарот без учество на општината
23	Програма за уредување на езерце во крајбрежниот појас на река Бошава	Подобрување на инфраструктура и развој на општината	Општина и донатори	2012	Општина 682.500,00 денари. Средства од донатори: 3.867.500,00 денари
24	Програма за уредување на улица Наум Наумов	Подобрување на инфраструктура и развој на општината	Општина и донатори	2012	Општина 150.000 денари. Средства од донатори: 850.000 денари
25	Програма за развој на земјоделието во општина Демир Капија	Стратегија за развој на земјоделието и руралниот развој. Едукација на земјоделците	Донатори Донатори и општина	2012 2012	Донатори 600.000 ден. Донатори 120.000 ден. Општина 60.000 ден.

	Вкупен буџет:				38.387.550 денари
	Пари од донации, спонзорства,проекти				30.701.266 ден
	Пари од Општински буџет				7.686.284 ден

СРЕДСТВА ОД БУЏЕТОТ НА ОПШТИНА ДЕМИР КАПИЈА: 7.686.284,00 денари.

СРЕДСТВА ОД ДОНАТОРИ И ИНСТИТУЦИИ: 30.701.266,00 денари.

ВКУПНО: 38.387.550,00 денари.

ИЗРАБОТИЛ:

Одделение за Локален Економски Развој

ГРАДОНАЧАЛНИК:

Трајче Димитриев